

BØGER

DUGNAD – DANMARKS PROBLEM PÅ VESTERBRO

Redigeret af Nanna W. Gotfredsen og Michael Lodberg Olsen.

101 s., 149 kr. Kommunikationsbureauet Taletid. København. 2006.

Narkotika Dugnad Vesterbro er en sammenslutning af lokale borgere, der har sat sig for at arbejde hen imod en afhjælpning af bydelens narkotikarelaterede problemer. I første omgang ved at formulere realistiske bud på alternativer til den nuværende situation. Begrebet Dugnad stammer fra norsk og defineres leksikalt i bogens forord som: 'Et felles utført og vanligvis ulønnet og frivillig arbeid av betydning for fellesskapet eller en enkeltperson. Dugnader utføres vanligvis i et lokalsamfunn, som nabo-hjelp i forskjellige situasjoner, eller også på regionalt eller nasjonalt plan.'

Narkotika Dugnad Vesterbro afholdt sit første offentlige møde d. 9. september 2005 i samarbejde med Foreningen for Narkoløsninger på Vesterbro, Center for Narkotika Indsats, Vesterbro Lokalråd, BrugerForeningen, PH Cafeen og Kommunikationsbureauet Taletid. Formålet var at starte en proces hen imod etableringen af et Dugnad Center, der skal fungere som omdrejningspunkt for det skadereducerende arbejde på gadeplan. Den efterfølgende bogudgivelse indeholder elleve oplæg fremført ved det offentlige møde, et for- og efterord, 101 konkrete løsningsforslag fra deltagerne på mødet og endelig planer for, hvordan et Dugnad Center på Vesterbro i praksis kan/skal udformes og indrettes.

Hovedtaleren var den norske kriminolog Nils Christie, som under overskriften 'Det danske mysterium' satte situationen på Vesterbro ind i et længere tidsperspektiv. Traditionelt har Danmark været en 'due' i skandinavisk narkotikapolitisk sammenhæng, men har støt ændret sig til en 'høg', ifølge Christie i takt med, at materiel vækst er blevet den dominerende trosretning i samfundet.

Christie har i mange år argumenteret for, at krigen mod narkotika for længe er tabt, hvorfor opgaven nu må bestå i at finde 'værdige måder at leve med narkotikaen på', hvilket bør tage udgangspunkt i 'levende civile samfund på det lokale plan.' Han understøttede sine synspunkter med en succeshistorie fra Oslo, hvor man i en tilsvarende situation har haft stor glæde af en Konfliktløsningsscafé, der i al væsentlighed minder om det påtænkte Dugnad Center.

Efter hovedtaleren fulgte en række kortere indlæg og en paneldebat.

Af de ti kortere indlæg vil jeg fremhæve diskussionen om etablering af et sundheds-/fixerum på Vesterbro. Emnet belyses af to prominente aktører på rusmiddelområdet: Peter Ege og Tine Bryld. Interessant i forhold til situationen på Vesterbro, hvor borgerne i afmagt har overvejet brug af civil ulydighed, er Brylds beskrivelse af Danmarks første sundheds-/fixerum, der uden tilladelse blev oprettet i 1971 på hjørnet af Fælledvej og Nørrebrogade. Da man i Folketinget fik nys om sagen, blev det dog hurtigt nedlagt igen, men forløbet illustrerer med al ønskelig tydelighed, hvordan konflikten mellem lokale behov for løsninger historisk har kollideret med narkotikapolitikens indretning.

I det hele taget inddrager bogen på en god måde det længere tidsperspektiv, som ellers ofte går tabt i de ophedede diskussioner. Et utroligt sigende billede fra en demonstration i 1976 viser lokale mødre, krævende en 'kanyle-fri barn-dom' for deres børn: 'Nu ligesom tidligere, må stofbrugere gerne være på Vesterbro – Vesterbro vil gerne have dem, men vi må insistere på, at præmisserne er rimelige. For alle parter.'

Gensidigheden og anerkendelse af Vesterbros unikke historiske rolle er det gennemgående tema for bogen såvel som for hele Dugnad projektet, hvilket konkretiseres i kunstneren Kenneth Balfeldts tekst: 'Byrum, arkitektur og dialog med brugerne', som beskriver hans arbejde med at indrette stueetagen i Mændenes Hjem. Projektet har taget udgangspunkt i brugernes behov, hvilket blandt andet har udmøntet sig i en ganske unik lænestol, en 'Napper', som er velegnet til at kokse ud i uden at blive forstyrret. Balfeldts tekst sættes i relief med billeder af graffiti fra toilettet på Mændenes Hjem, der spænder fra det ganske poetiske som: 'Øjne kan smile, mund kan le, men gråd i hjertet kan ingen se' til det aldeles defaitistiske som: 'Hvorfor gå over for grønt, når man kan blive kørt over for rødt?'

Bogens mangeartede indlæg afrundes med en opremsning af ikke færre end 101 konkrete forslag, der spænder fra utopiske ønsker om en evidensbaseret narkotikapolitik over praktiske ideer med pant på kanyler og daglejertjanser til økonomisk trængte stofbrugere. Forslagene samles afslutningsvis op i en formulering af krav og ønsker til et fremtidigt Dugnad Center på Vesterbro. Alt i alt et eksemplarisk forsøg på at etablere en lokalt forankret proces til afhjælpning af en situation, der ellers synes at være havnet i et dødvande mellem politiske restriktioner og beboernes frustrationer.

Se www.dugnad.dk for yderligere information.

KIM MØLLER
CAND.SCIENT.ADM.,
FORSKNINGSASSISTENT PÅ CENTER FOR RUSMIDDEFORSKNING